

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – תחומי בחירה ורב תחומי
הפיקוח על הוראת מדעי החברה

מדינת ישראל
משרד החינוך

מיקוד תוכנית הלימודים החדשה בסוציולוגיה

בגרות חיצונית (70%)

שנת תשפ"ד

נושאים בפרק גלובליזציה עולם קטן מרושת	נושאים בפרק עולם העבודה וארגונים	נושאים בפרק תרבות נעורים וצריכה
<p>הגדרה של גלובליזציה מאפייני הגלובליזציה תאוריות בנושא גלובליזציה (יש לדעת אחת מתוך התאוריות) זהויות ויחסים חברתיים ברמת המיקרו מהי הגירה גלובלית? גלובליזציה לאן?</p>	<p>משרות בעולם העבודה זהות תעסוקתית תרבות ארגונית קוד אתי תרבות ארגונית שלילית תעסוקת בני נוער</p>	<p>זהות תרבות גיל הנעורים תרבות הפנאי שיל גיל הנעורים תרבות צריכה תרבות צריכה של גיל הנעורים</p>

ירושלים * רח' דבורה הנביאה 2 * בניין לב רם * מיקוד 9510402 * נייד: 050-6289268 * פקס: 073-3931378

شارع دبورہ ہنبینة 2 * عمارة ليف رام * اورشليم القدس 9510402 * لفون: 050-6289268 * فاكس: 073-3931378

DEVORA HANEVIA ST. 2 JERUSALEM 9510402, ISRAEL *TEL: 972-73-3931377 FAX: 972-73-3931378

כתובת מייל: danielaf@education.gov.il

כתובת אתר ממשלה זמין: <http://www.gov.il> כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

נושא תרבות נעורים וצריכה

מושגים מרכזיים	תתי נושאים	שאלת מוקד וסוגיות מרכזיות לדין	נושא
זהות, זהות אישית, זהות חברתית, זהות מגדרית, זהות גילאית, עדתית/דתית/לאומית זהות מקצועית, זהויות משנה זהות דיגיטלית	מהם מרכיבי הזהות?	זהות כמתגבשת במשא ומתן עם החברה	זהות
מרכיבי זהות מולדים מרכיבי זהות נרכשים	מהן הדרכים בהן מתפתחת ומתגבשת הזהות-		
פעילות גומלין סמלית "הצגת האני" (גופמן)	גישת האינטראקציה הסימבולית-		
טכנולוגיה	מרכיבי תרבות חומריים	מהי תרבות ומהם מרכיביה?	תרבות גיל הנעורים
סמלים, נורמות, ערכים, סטטוס	מרכיבי תרבות לא חומריים		
תרבויות אתניות, תרבויות דתיות, תרבות גיל, תרבויות פרופסיונליות, תרבויות לפי פעילות פנאי	תרבויות שונות בחברה הישראלית		
אובייקטיביות, שיפוטיות	אתנוצנטריות תרבותית ויחסיות תרבותית	גישות לחקר תרבות	
גיל ההתבגרות, מורטוריום איש שוליים, גלובלי, לוקאלי גלוקאלי, מורטוריום מתמשך נוכחות גדולה ומהירה של מרכיבים גלובליים בתרבות הנעורים.	מאפייני תרבות נעורים/אפיונים של גיל ההתבגרות:	האם תרבות גיל הנעורים הינה תופעה חברתית אוניברסלית?	
		מהם מאפיינים הייחודיים לתרבות הפנאי בגיל הנעורים?	תרבות הפנאי של גיל הנעורים

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – תחומי בחירה ורב תחומי
הפיקוח על הוראת מדעי החברה

מדינת ישראל
משרד החינוך

מושגים מרכזיים	תתי נושאים	שאלת מוקד וסוגיות מרכזיות לדיון	נושא
רשת חברתית, הון חברתי, הון תרבותי, הביטוס סוגי רשתות חברתיות: רשת חברתית צפופה/ רופפת; רשת אפלה, Cyber bullying	התאוריה של בורדיה	רשתות חברתיות מעניקות מרחבי זהות שאינם מתקיימים מחוץ לרשתות	רשתות חברתיות והשפעתן בגיל הנעורים
שעתוק, ניעות חברתית, פיקוח חברתי	מנגנוני השפעה של רשת חברתית דיגיטלית מנגנוני השפעה של רשת חברתית לא דיגיטלית פיקוח חברתי בשני סוגי הרשתות	השפעת רשתות חברתיות בסוגיית השוויון החברתי בין בני נוער	שוויון ואי שוויון
	פנאי, פנאי רציני, פנאי מזדמן קבוצת השווים, קבוצות התייחסות, קונפורמיות, פיקוח חברתי, פנאי שלילי/סטייה	מהו פנאי? הגדרת המושג פנאי ששת המאפיינים של פעילות פנאי בגיל הנעורים. קבוצות המשפיעות על תרבות הפנאי. אופני התנהגות של בני נוער (התנהגות נורמטיבית וסטייה חברתית ונורמטיבית) תרבות הפנאי בגיל הנעורים לפי מגזרים	
תרבות צריכה, סוכן חיברות, "אחר משמעותי", סטטוס, סמל סטטוס – מותג, צרכים מדומיינים	מאפייני תרבות הצריכה בגיל הנעורים: צרכנות בלתי נלאית, אמצעי הצריכה (הקניון/ מתחמי צריכה ובליו/ רשתות), מובילי צריכה, צריכה סימבולית (מותגים)	מהי תרבות הצריכה?	תרבות צריכה

נושא עולם העבודה וארגונים

מושגים מרכזיים	תתי נושאים	שאלת מוקד וסוגיות מרכזיות לדיון	נושא
משרה איכותית	משרה איכותית נמדדת על פי: שכר: תשלום שכר, היקף משרה בטחון תעסוקתי: יציבות, משרה וולונטרית, תנאי העסקה (פנסיה, חופשת מחלה הגנה מקצועית) סביבת עבודה: הזדמנויות להכשרה ולקידום, אוטונומיה בעבודה.	מהי משרה איכותית	משרות בעולם העבודה
זהות תעסוקתית	זהות תעסוקתית הינה: הזהות התעסוקתית תמונה ברורה, יציבה ועקבית של יעדים, אינטרסים ומיומנויות הקשורות לקריירה. (הולנדר) יישום מוצלח של זהות תעסוקתית דורש: תפקוד מוצלח בהקשרים תעסוקתיים, המתאפיין בהישגים ובפיתוח מיומנות – התנסויות והזדמנויות. אינטגרציה של הזהות התעסוקתית למסגרת הזהות האישיותית הכללית – איבחון והתאמה (כישורים ונטיות)	מהי זהות תעסוקתית	זהות תעסוקתית
	גורמים המטפחים זהות תעסוקתית חוללות תעסוקתית: הכרת מבנה הזדמנויות (המשרות והעיסוקים הרלוונטיים למרחב זמן ונגישות). בחירה בעיסוק שאיפות תעסוקתיות רשתות חברתיות הכרות עם הדינמיות בשוק העבודה: מאפייני דור ה Y דור ה Z, בשוק העבודה (וירטואליות, למידה עצמית, פיתוח מיומנויות, תצורות עבודה חדשות ועוד) אינטליגנציה רגשית/מיומנויות חברתיות	מהם הגורמים המטפחים זהות תעסוקתית?	

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – תחומי בחירה ורב תחומי
הפיקוח על הוראת מדעי החברה

מדינת ישראל
משרד החינוך

נושא	שאלת מוקד וסוגיות מרכזיות לדיון	תתי נושאים	מושגים מרכזיים
	מהם הגורמים החוסמים זהות תעסוקתית?	גורמים החוסמים התפתחות זהות תעסוקתית: - אי שוויון בנגישות להכשרה מקצועית ולמיומנות מקצועית. - הסללה מקצועית - אתניות -מגדור	הסללה ומגדור הון אנושי, הון תרבותי הון רגשי, הון חברתי, הון טכנולוגי
תרבות ארגונית	מה המשותף והמייחד כל תרבות ארגונית?	תרבות ארגונית, ערכים, אמונה, נורמות ומנהגים (ברובד הסמוי והגלוי)	ערכים, אמונות, נורמות, רובד סמוי, רובד גלוי
קוד אתי	האם הקוד האתי הוא צורך של ארגון או ערך/מטרד לחברים בארגון?	קוד אתי	
תרבות ארגונית שלילית	מהי תרבות ארגונית שלילית?	תרבות ארגונית שלילית 1. נפוטזם (מינוי מקורבים) 2. שחיתות ארגונית: לקיחת שוחד, הלבנת הון, העברת מידע- קניין רוחני, פטנטים. 3. הטרדות מיניות 4. סטריאוטיפים	נפוטזם סטראוטיפים
תעסוקת בני נוער	מה מאפיין תעסוקה של בני נוער?	קריטריונים של תעסוקת בני נוער-מקג'ובס: עבודה זמנית עבודה ללא התמחות תשלום שבר	נוער עובד נוער לומד נוער עובד ולומד

נושא גלובליזציה – עולם קטן ומרושת

מושגים מרכזיים	תתי נושאים	שאלת מוקד וסוגיות מרכזיות לדיון	נושא
גלובליזציה	התמקדות בהגדרת הגלובליזציה בהיבטים שונים: שניים מתוך התחומים הבאים: חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים	מהי הגדרה של גלובליזציה?	הגדרה של גלובליזציה
מרחב וזמן גבולות וחצייתם תלות הדדית	שלושה מאפיינים עיקריים של התופעה: דחיסת מרחב-זמן: העולם כפר גלובלי קטן- כיצד משתנות תפישות של זמן ומקום גבולות: משמעות של גבולות פיזיים, חברתיים, פוליטיים ותרבותיים במציאות גלובלית תלות ההדדית בין חברות שונות: האם תלות כלכלית, טכנולוגית, וכו' יוצרות סולידריות או אי-שוויון בין חברות?	מהם מאפייני הגלובליזציה?	מאפייני הגלובליזציה
תאוריות	אחת מתוך התאוריות: תיאוריית ה"חברה העולמית": ניתוח נאו-מוסדי תהליכי היזמות תיאוריית "שונות תרבותית": נתק תרבותי שונות תרבותית גלובליזציה נאו-ליברלית: ליברליזציה הפרטה תיאוריית המערך העולמי: צפון גלובלי דרום גלובלי	האם גלובליזציה מעמיקה את אי השוויון בחברה הקפיטליסטית או מייצרת אפשרויות חדשות?	תאוריות בנושא גלובליזציה
זהויות משנה	זהויות חברתיות ברשת: זהויות משנה (דתית, משפחתית, גילית, מגדרית)	איך הרשת משפיעה על יחסים החברתיים? איך הרשת משפיעה על זהויות חברתיות? האם הסדר החברתי משתנה בעקבות גיבוש זהויות ברשת?	גלובליזציה- זהויות ויחסים חברתיים ברמת המיקרו

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' – תחומי בחירה ורב תחומי
הפיקוח על הוראת מדעי החברה

מדינת ישראל
משרד החינוך

מושגים מרכזיים	תתי נושאים	שאלת מוקד וסוגיות מרכזיות לדיון	נושא
		האם הגישה לאינטרנט היא שוויונית (digital divide)?	
הגירה תאוריית משיכה ודחיפה בנושא הגירה	תופעת ההגירה בהקשר לגלובליזציה - תאוריית המשיכה והדחיפה - סוגים ומאפיינים של הגירה גלובלית - מהגרי עבודה, מבקשי מקלט ופליטים מול הגירה פרופסיונלית, תיירים, צליינים	מהי הגירה? למי קיימת הזכות לתנועה וניידות כמנגנון מרבד מרכזי ה brain gain vs brain drain (בריחת מוחות או מאגר מוחות) הגירה גלובלית ומוביליות חברתית	מהי הגירה גלובלית?
דמיון תרבותי שוני תרבותי	השפעת גלובליזציה על צמצום או הגדלת אי השוויון, גלובליזציה כמגבירה את הדמיון התרבותי או מדגישה את השוני	בין גלובופוביים (מבקרי גלובליזציה) וגלובופילים (אוהדי הגלובליזציה)	גלובליזציה לאן?